

Təhsil millətin gələcəyidir!

Heydər Əliyev

Bakıda Tibb
Təhsili üzrə VIII
Beynəlxalq Konfrans
keçirilib

Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin
orqanı

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

13 oktyabr 2023-cü il №39 (9047) | www.muallim.edu.az muallim@edu.gov.az

Ölkədə bütün za-
manlarda ən yaxşı nə-
ticə göstərən şəxslər
gələcəkdə ali təhsil al-
maq üçün məhz tibb
sahəsinə seçirlər ki, bu
da yüksəkixtisash hə-
kimlərin formalşma-
si ilə nəticələnir.

“Tarix müəllimi ola bilməsəm də, tarix yazdım bəlkə!”

Elgün Quliyev ucqar kənd məktəbinin
müəllimi olacaqdı, şəhadətə yüksəldi...

Qəhrəman müəlliminin yolunu gözləyən bir məktəb var - Lerik rayon Sors kənd ümumi orta məktəbi. 2021-ci ilin payızından gözü yol çəkir o məktəbin. O müəllimin sorğu da gedib, sənədləri də, bir özü getməyib. Tək o məktəbin yox, müəllim anasının, 3 müəllim bacısının da gözünü yolda qoyub əsger müəllim Elgün Quliyev. Özü qayıtmadı çıxdığı ana qucağına, əvəzinə orden və medalları gəldi...

Müəllim yetişdirən ananın balası idi...

Ata sürücü, ana müəllim olan ailədə 4 uşaq böyüdü. Qızlar bir-bir anası kimi müəllim oldu. Böyük qızlar elə analarının da ixtisasını sevildilər, ikisi da ibtidai sinif müəllimi oldular. Üçüncü qız Aysel Azərbaycan dili və ədəbiyyat ixtisasını seçdi. Evin ən balacısı, anasının yeganə oğlu, 3 bacısının tək qardaşı Elgün də tarixi seçdi, tarix müəllimi adını qazandı. Müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsinin test imtahanı mərhələsində topladığı 52 balla dərs demək hüququ oldu etdi. İlk dəfə sinif girəcəkdi. Şagirdlərinə tarixdə qalanlardan danışacaqdı Elgün müəllim. Ancaq özü şəhid olub tarixə düşdü. Müasir tariximizin şəhəhərindən birində yazılı onun da adı. Mühərribənin bitməsinə saatlar qalmış şəhid oldu. Və Elgün Vasif oğlu Quliyevi 2020-ci ildə təkcə o məktəb yox, bütün ölkə təndi.

Səh. 8

QIZLAR TƏHSİL AL SIN Kİ...

Fəridə Əkbəri 621 balla Bakı Dövlət Universitetinin beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsində “Dövlət və ictimai münasibətlər” ixtisası üzrə ingiliscə təhsil alır. O, Zaqqatala rayonunun Sümaylı kəndindəndir. Ailədə 4 uşaqdurlar və Fəridə son beşikdir: “Məndən böyük qardaşım həqiqi hərbi xidmətdən yeni qayıdib. Digər qardaşım Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində magistratura səviyyəsində təhsil alır. Bacım isə Bakı Mühəndislik Universitetində Sənaye mühəndisliyi ixtisası üzrə IV kurs tələbəsidir.”

Səh. 4

“Heydər Əliyev İli”ndə gənclərə böyük töhfə

Azərbaycanda təhsil, gənc nəslə diqqət və qayğı dövlət siyasetinin mühüm istiqamətlərindən biridir. Ölkəmizdə hərtərəfli inkişaf etmiş, yüksəkixtisash insan kapitalının yetişdirilməsi dövlətimizin gənclər siyasetində mühüm vəzifələrdən biridir. Gənclərin hərtərəfli inkişafına yönəlik proqramlar, onlara diqqət və qayığının daha da artırılması məqsədilə ölkə başçısı tərəfindən imzalanmış mühüm dövlət proqramlarının icrası bunu sübut edir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən 24 iyun 2023-cü il tarixində “Heydər Əliyev adına təqəqud”ün təsis edilməsi haqqında Sərəncamın imzalanması bir dəha gəncliyə dövlət qayığının bariz nümunəsidir.

Səh. 6

“BSU 2030” Strateji Inkişaf Programı

Bakı Slavyan Universiteti ölkəmizin özünəməxsus ənənələrə malik ali təhsil müəssisələrindən biridir. Bu ali təhsil müəssisəsi öz pedagoji və elmi potensial ilə daima seçilip, hazırda cənubi Qafqaz regionunda slavyan tərəfindən imzalanmış mühüm dövlət proqramlarının icrası bunu sübut edir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən 24 iyun 2023-cü il tarixində “Heydər Əliyev adına təqəqud”ün təsis edilməsi haqqında Sərəncamın imzalanması bir dəha gəncliyə dövlət qayığının bariz nümunəsidir.

Səh. 7

QHT-lər Nazirliyin
ictimaiyyətlə əlaqələr
fəaliyyətində mühüm
rol oynayır

Səh. 2

“Bu günün şagirdi,
sabahın alimi” -
Alımlar məktəbə
gedirlər

Səh. 8

Təhsili istənilən
vaxt və məkanda
əlçatan et,
müstəqil öyrən

Səh. 9

Evdən məktəbə
ana dili - Müəllimlər
çıxış yolunu nədə
tapırlar?

Səh. 12

Bakıda Tibb Təhsili üzrə VIII Beynəlxalq Konfrans keçirilib

Konfransda tibb təhsilinin ölkənin strateji məsələlərinin həlli və əhalinin sağamlığının qorunmasında mühüm əhəmiyyətindən danışılıb

Oktjabrın 9-da Bakıda Tibb Təhsili üzrə VIII Beynəlxalq Konfransın açılış mərasimi keçirilib.

Azərbaycanda ilk dəfə təşkil edilən konfrans Səhiyyə Nazirliyi, Azərbaycan Tibb Universiteti və Pakistan İsləm Respublikasının Riphah Beynəlxalq Universitetinin təşkilatlığı ilə keçirilib.

Açılış mərasimində çıxış edən səhiyyə naziri Teymur Muxayev ölkəmizdə tibb təhsilinin dünya standartlarına uyğunlaşdırılması, yüksəkxitaslı həkim

kadrlarının hazırlanması və dünyanın nüfuzlu ali tibb məktəbləri ilə əlaqələrin genişləndirilməsi məqsədilə görülən işlərdən danışıb. Tədbirdə tibb təhsilinin gələcək istiqamətləri ilə bağlı aktual müzakirələrin aparılacağı qeyd edən səhiyyə naziri həmcinin konfransın işinə uğurla arzulayıb.

Konfransda çıxış edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev tibb təhsilinin ölkənin strateji məsələlərinin həlli və əhalinin sağamlığının qorunmasında mühüm əhəmiyyətindən danışıb. Nazir bildirib ki, ölkədə bù-

tün zamanlarda ən yaxşı netice göstəren şöxsler göləcəkdə ali təhsil almaq üçün məhz tibb sahəsinə seçirlər ki, bu da yüksəkixtəsləh həkimlərin formalşmasına ilə nöticələnir.

Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru Görəy Geraybəyli də öz növbəsində tədbirin innovativ ideyalar, gabaqcıl təcrübələr və tibb təhsili sahəsində ən son yeniliklərin mübadiləsi üçün platforma rolunu oynaya-cına əminliyini ifadə edib.

Dünya Tibb Təhsili Federasiyasının prezidenti Rikardo Leon-Borkes konfransın tibb təhsili

sahəsində dönyaşəhərtli mütəxəssislər arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq üçün dayanıqlı platforma təmİN etmək məqsədilə teşkilindən danışıb.

Daha sonra çıxış edən digər qonaqlar konfransın əhəmiyyətindən danışıb, təcrübə mübadiləsinin aparılması baxımdan onunla olduğunu bildiriblər.

Açılış mərasimindən sonra konfrans işini müxtəlif mövzular üzrə simpoziumlarla davam etdirib.

Konfrans oktyabrin 10-dək davam edib.

Macarıstanda təhsil almış uğurlu məzunlar bölgə universitetlərində

“Stipendium Hungaricum in Azerbaijan” layihəsi çərçivəsində görüşlər

Lənqəran Dövlət Universitetində “Stipendium Hungaricum in Azerbaijan” layihəsi çərçivəsində tələbə və müəllim heyəti ilə görüş keçirilib.

Görüşdə Macarıstanın Azərbaycandakı səfirliyinin təhsil və mədəniyyət üzrə nümayəndəsi Monika Felföldi açılış nitqı ilə çıxış edərək “Stipendium Hungaricum” təqaüd programı barədə ümumi məlumat verib.

Daha sonra Elm və Təhsil Nazirliyinin əməkdaşı Niftal Qasımlı Macarıstanda Hökumətlərarası Təqaüd Programı (HTP) çərçivəsində təhsillə bağlı təqdimat edib.

Görüşdə həmçinin “Stipendium Hungaricum” təqaüd programı məzunları, “Azərbaycan–Macarıstan Məzunları” İctimai Birliyinin üzvləri de çıxış ediblər.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) Quba filialında “Stipendium Hungaricum in Azerbaijan” layihəsi çərçivəsində görüş keçirilib.

Görüşdə ADPU-nun Quba filialının direktoru Yusif Aliyev tədbir iştirakçılara salamlayaraq iki

ölçə arasında əlaqələrin inkişaf etdirilmesi istiqamətində layihənin əhəmiyyətini vurgulayıb.

Daha sonra Macarıstanın Azərbaycandakı səfirliyinin təhsil və mədəniyyət üzrə nümayəndəsi Monika Felföldi çıxış edərək təqaüd programı barədə malumat verib.

Bildirilib ki, oktyabrin 20-dək davam edəcək layihə Macarıstanın “Stipendium Hungaricum” təqaüd

programının 10-cu ildönümüne həsr olunub. Layihə Macarıstanda təhsil almış uğurlu məzunların ölkəməzin müxtəlif bölgələrində fealiyyət göstərən universitetlərin tələbələri ilə görüşünü təşkil etmək, təcrübə və karyera imkanlarını regionlardakı universitetlərdən olan tələbələrlə bələşmək, həmçinin Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları (HTP) çərçivəsində

Macarıstanda təhsil barədə məlumatlandırma işini aparmaq məqsədi dasyılır.

Qeyd edək ki, layihə çərçivəsində növbəti görüşlərin Naxçıvan, Qazax, Gəncə və Mingeçevirdə keçirilməsi planlaşdırılıb.

HTP çərçivəsində Macarıstanda təhsil barədə ətraflı məlumatı htp.edu.az sahifəsindən əldə etmək mümkündür.

QHT-lər Nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr fəaliyyətində mühüm rol oynayır

Elm və Təhsil Nazirliyi ilə QHT-lər Dövlət Dəstəyi Agentliyi arasında görüş

Oktjabrın 9-da Elm və Təhsil Nazirliyində Qeyri-hökumət Təşkilatlarına (QHT) Dövlət Dəstəyi Agentliyinin heyəti ilə görüş keçirilib.

Elm və Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbəri Mətin Kərimli iki qurum arasında olan səmərəli əməkdaşlığı xüsusilə qeyd edib və bu əməkdaşlığı genişləndirmeyin vacibliyindən danışıb. O, həmçinin QHT-lərin nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr fealiyyətində mühüm rol oynadığını, bu sahədə müxtəlif tərəfdəşlik mexanizmlərinin mövcud olduğunu bildirib. Mətin Kərimli eyni zamanda agentlik tərəfindən keçirilən qrant müsabiqələrindən elm və təhsil sahəsində müəyyən edilmiş strateji hədəflərin və islahat istiqamətlərinin əsas götürülməsinin əhəmiyyətini vurgulayıb.

Görüşdə çıxış edən Təhsil İnkıfəti Fonduunun rəhbəri Elnur Nəsibov, Elm və Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şurancın sədri Günel Səfərova və digər iştirakçılar qurumlar arasında əməkdaşlığın yeni istiqamətlərindən danışıb, eyni zamanda QHT-lərin elm və təhsil sahəsində fealiyyətinin Təhsil TV, “Azərbaycan müəllimi” qəzeti tərəfindən işıqlandırılması məsələlərinə toxunub.

Sonda Qeyri-hökumət Təşkilatlarına (QHT) Dövlət Dəstəyi Agentliyi tərəfindən Elm və Təhsil Nazirliyin xatirə hədiyyəsi təqdim edilib.

Ümumi və peşə təhsili sahəsində Azərbaycan təcrübəsi öyrənilir

Elm və təhsil naziri Surinam Respublikasının təhsil, elm və mədəniyyət naziri və Tacikistan səfiri ilə görüşüb

Oktyabrın 11-də elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Surinam Respublikasının təhsil, elm və mədəniyyət naziri Henri Orinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüş zamanı iki ölkə arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub.

Qeyd edək ki, nümayəndə heyəti 10 - 15 oktyabr tarixlərində ölkə-

mizdə təcrübə səfərindədir. “Ümumi və peşə təhsilinə dəstək” layihəsi çərçivəsində heyata keçirilən səfərin məqsədi ümumi və peşə təhsili sahəsində Azərbaycan təcrübəsinin öyrənilməsidir.

Səfər çərçivəsində ADA Universiteti, Bakı Ali Neft Məktəbi, STEAM İnnovasiya Mərkəzi, Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi və 132-134 sayılı təhsil kompleksinə ziyarət nəzərdə tutulur.

***

Oktyabrın 6-da elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Tacikistan Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri İlhom Abdurahmon ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan və Tacikistan arasında elm və təhsil sahələrində əlaqələrin cari vəziyyəti, həmçinin gelecek əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib.

Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə ilk idman festivalı keçirilib

Oktyabrın 6-da Elm və Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə nazirliyin Məktəbdənənar fəaliyyətin təşkil şöbəsinin əməkdaşları, məşqçi-müəllimlər, fiziki tərbiyə müəllimləri və tanınmış idmançılarından ibarət heyət Füzuli şəhəri Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbə səfər edib.

Məktəbin pedagoji kollektivi və şagirdləri ilə keçirilən görüşdə ərazilimizdən azad edilməsi, həmçinin əhalinin qayıdışı, burada təhsilin bərpası olunmasının tarixi hadisə olduğu qeyd edilib, gənc nəslin fiziki, manevi cəhətdən inkişafı, onların sağlamlığının təminatı, vətənin müdafiəsinə hazır olmalarında idman və bədən tərbiyəsinin əhəmiyyətindən danışılıb.

Tədbirdə çıxış edən təh-

Məqsəd təhsilənlər arasında sağlam həyat tərzinin təbliği, idmana marağının artırılması və vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsidir

sil işçiləri və idman sahəsində yüksək nöticə qazanan idmançılar məktəblilərə uğur hekayələrində danişib, onları maraqlandıran sənalları cavablandırıblar.

Daha sonra Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbin şagirdlərinin iştirakı ilə basketbol, futbol, badminton idman növləri üzrə yarışlar keçirilib. Sonda isə qaliblərə mükafatlar təqdim olunub.

Səfər çərçivəsində həmçinin məktəbdə təhsil alan şagirdlər idman ləvazimatları, geyimlər töqdim edilib, elecə də təhsil müəssisəsinə xatirə hediyələri verilib.

Qeyd edək ki, festivalın keçirilməsində məqsəd təhsilənlər arasında sağlam həyat tərzinin təbliği, idmana marağının artırılması və vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi olub.

ADNSU-da beynəlxalq səviyyəli “SƏTƏMM” kursları

Ölkəmizdə istehsal sahələrində çalışan işçilərin sağlamlığının qorunması, onların əməyinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və iş şəraitinin yaxşılaşdırılması müəssisə və təşkilatların əsas hədəflərindən biridir.

Bu sahədə müasir standartlara cavab verən mütəxəssislərin hazırlanması, SƏTƏMM (Şağlamlıq, əməyin təhlükəsizliyi və ətraf mühit mühafizəsi) xidmətlərinin işçisi personalla temin edilməsi məqsədilə Beynəlxalq Əmək Təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndəliyi - “TCS” şirkəti ilə Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (ADNSU) arasında fevralın 13-da müqavilə imzalanıb. Müqaviləyə əsasən, 2023-cü ilin 1-ci yarısında ADNSU-nun “Sənaye təhlükəsizliyi və əmək mühafizəsi” kafedrasının 14 əməkdaşı “Təlimçinin tolımı” kurslarına cəlb edilib və kursu müvəffəqiyyətlə bitirərək yüksək səviyyəli beynəlxalq “SƏTƏMM” (IOSH) sertifikatlarına layiq görünlüb.

Bu günlərdə ADNSU-da “Sənaye təhlükəsizliyi və əmək mühafizəsi” kafedrasının yuxarıda qeyd olunan əməkdaşlarının müvafiq sertifikatlarla təltif olunması mərasimi keçirilib. Tədbirdə ADNSU-nun rektor ovezzi, dosent Vazeh Əskerov, prorektorlar və universitetin professor-müəllim heyəti iştirak ediblər.

“SƏTƏMM” fənni 2023/2024-cü tədris ilindən başlayaraq ADNSU-nun bütün ixtisasları üzrə tədris planının seqmə fənər blokuna daxil edilib, müvafiq fən programı, sillabus və derslik hazırlanıb. Hazırda, qeyd edilən sertifikatlara layiq görürlən professor-müəllim heyəti həmin fənni universitetin bütün tələbələrinə 6-cı və 7-ci semestrlerde tədris edir. Tədrisin sonunda “SƏTƏMM” fənni üzrə yüksək göstəricilər əldə etmiş tələbələr I səviyyəli beynəlxalq “SƏTƏMM” sertifikatına layiq görülməklərlər. Tələbələrin əmək bazarında fərqlənməsinə və praktiki biliklərinin genişləndirməsinə xidmət edən bu kurs onların böyük marağına səbəb olub. Nəticədə, sertifikat qazanmış tələbələr məzun olduqdan sonra öz əmək karyerasını qurmada və iş prosesinə uyğunlaşmaqdə üstünlük elde edirlər.

Qeyd edək ki, “TCS” şirkəti əmək mühafizəsi, texniki təhlükəsizlik və ətraf mühitin mühafizə sahəsində peşəkar xidmət göstərən beynəlxalq təşkilatdır.

QIZLAR TƏHSİL ALSIN Kİ...

“Hənifə Məlikova - Zərdabi adına təqaüd programı 2023”

54 tələbə qızə dəstək verəcək

Fəridə deyir, o da qardaşı kimi magistraturada oxuya-
caq, özü də xaricdə: “Xaricdə magistratura təhsili al-
diqdan sonra qaydib ölkəmizdə müvafiq vəzifelərdə
çalışmaq istəyirəm”.

Telefonuna gələn ismarıcla öyrənib ki, artıq təqaüdüdür: “Təqaüd anidən gəldi həyatına. Hələ bu vəsaitlə bağlı plan qurmamışam. Hər halda təhsilimə, özümü inkişaf etdirməyə, xarici dil biliyimi artırmağa yönəldəcəyəm”.

Söhbət “Hənifə Məlikova - Zərdabi adına təqaüd programı 2023”-dən gedir. Fəridə Əkbərinin də daxil edildiyi 54 nəfərlik təqaüdürlər siyahısında müxtəlif universitetlərdə təhsil alan aztəminatlı ailələrdən olan qızlar var.

Övvəli səh. 1

Təqaüd programının təqdimatında

Oktyabrin 11-də Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin, Elm və Təhsil Nazirliyinin və Təhsilin İnkişafı Fonduñun əməkdaşlığı ilə “Hənifə Məlikova-Zərdabi adına təqaüd

“Çalışmalıyıq ki, daha çox qız, daha çox qadın təhsil alınsın”

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev bir çox sahədə olduğu kimi, qadınların təhsil alması məsələsində de ilkə imza atan ölkə kimi Azərbaycanın ister Şərq, isterse də müsəlman ölkələri sırasında xü-

acəbəi universitetlərin hər birində bir neçə yüz təqaüd programı var. Başqalarına kömək etmək istəyən biri bunu ali təhsil müəssisələri vasitəsilə edir ve vəsaitin bir adama yox, bina neçə adama getməsinə nail olur. Universitetlər həmin vəsaitin bölmələsini, daha ədalətli, daha rəqabətli olmasını təmin edir. Bu mədeniyəyt bizim üçün vacib dəyişiklikdir və bundan sonra daha çox adlı təqaüd görəcəyik”.

Bu ənənənin davamlı olmasına ümidi edən nazir adlı təqaüd alan gənclərin bunun bəxş etdiyi qüruru unutmayacağına əminindir. “Bu təqaüd nailiyətlərinə görə fərqlənən xanımlara təqdim edilir. Bu gün tələbəsinizə, 10-15 il sonra ixtisasınız üzrə peşəkar fəaliyyətdən qazanc və gelir əldə edən peşəkarlara çevriləcəksiniz. Əminəm ki, hər biriniz 2-3 insanın də yaxşı təhsil alması üçün əlinizdə olan imkanlardan istifadə edəcəksiniz”.

Qızlara göstərilən dəstək cəmiyyətin dayanıqlı inkişafının osasıdır

Milli Məclisin Elm və Təhsil Komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev bu il üçün təqaüd alan gəncləri təbrik edərək, növbəti illərdə sayın daha da artacağına ümidiyi ifade edib. Bu gözəl təşəbbüsə bütün təşkilatların, sahibkarların qoşulması, dəstək göstərənlərin sayılarının artması çox önemlidir. Azərbaycanda xeyriyyəçilik ənənələrinin davam etdirilməsi istiqamətində Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə heyata keçirilen tədbirlərdən söz açan millət vəkili, bu layihələr çərçivəsində gənclərin dövlət qayğısı ilə əhatə olun-

programı-2023”-ün təqdimati keçirilib. Mərasimde Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova, elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, Təhsilin İnkişafı Fonduñun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsimov, millət vəkilli Bəxtiyar Əliyev və Ceyhun Məmmədov iştirak ediblər.

Birgə əməkdaşlığın uğurlu nəticəsi

“Bu əhəmiyyətli layihə geleceyin qurucuları kimi qalib Azərbaycan gənclərinin, savadlı, bılıklı, hüquqları və öhdəliklərinin bilən şəxsiyyət kimi formalasmasına töhfə verir”, - deyən Bahar Muradova qızların təhsilinə dəstək çağrışını ilk olaraq qadın sahibkarların səs verdiyini, dəha sonra bu sıraya digər iş adamları, qurumlar, müxtəlif teşkilat və birləşmələrin qoşulduğunu və artıq bu istiqamətdə sistemli bir iş görüldüyünü söyləyib.

B.Muradova ölkəmizin en şərəfli və qururlu anılarının yaşandığını, dünyada hələ də münaqişələrin baş verdiyi çətin bir zamanda Azərbaycanın regionda sülhə nail olmağı bacardığını qeyd edib. İndi isə işgaldən azad olunan arazilərə qayıdaq gənclərin savadlı və peşəkar olmaları, ölkəmizin hər bir guşesinə inkişaf və çıxırlınlı apara bilmələri üçün çəlşimalılıq. Onur sözlərinə görə, öten il Dövlət Komitəsi ilə Elm və Təhsil Nazirliyi arasında imzalanınan niyyət protokolu, Təhsilin İnkişafı Fondu ilə imzalanınan fealiyyət planı əsasında qurulan əməkdaşlığın davamı kimi şəffaf, açıq və natiçəyənlü işlər görülür. Komitə sədri cəmiyyətə çağırış edərək, hamını bu layihəyə qoşulmağa dəvət edib.

susi yet tutduğunu bildirib. “Şərti olaraq son 100 ildən bir az artıq müddəti götürsək, bu dövrdə qadının Azərbaycan təhsili, Azərbaycan cəmiyyəti, mədəniyyəti, Azərbaycan içtimai, siyasi, sosial həyatındaki rolü köklü şəkildə dəyişib. Ancaq bu dəyişiklik fonunda xalqın dəyər təşkil edən formuləsinin dəyişməməsi çox vacib məsələdir. İnkişaf prosesində milli kimliyimizi saxlamışq. Belə dövlətlər, belə cəmiyyətlər çox azdır ki, insanlar dini inancı, milli kimliyini saxlamaqla həm də müasirliyə doğru ciddi və əsaslı addımlar ata bilirlər” - deyən nazir maarifçilik və xeyriyyəçilik ənənələrimizə diqqət çəkib, Şərqi ilk qızlar məktəbinin ölkəmizdə fealiyyətə başlamasını xalqımız üçün böyük dəyərlərdən biri kimi qiymətləndirib.

E.Əmrullayev qızların təhsilinə dəlb edilməsi və bu prosesə dəstək göstərilməsinin prioritet vəzifələrdən olduğunu vurgulayıb, qadımların təhsili, geniş dün-yagörlüyələrinə gələcəyimizə təsir edəcəyini, gelecek nəslin tarbiyə və təhsilin formallaşmasına səbəb olacağımı bildirib: “Bir qızın təhsilindən danışırıqsa, bир ailənin təhsilindən, bir nəslin təhsilindən danışırıq. Anaların təhsili uşaqların oxu bacarıqlarına, riyazi bacarıqlarına müsbət təsir edən olduqca vacib amildir. Ona görə çalışmalıyıq ki, daha çox qız, daha çox qadın təhsil alınsın”.

Təqaüd programlarının əhəmiyyətindən söz açan nazir bildirib ki, bu programın şəffaflaşması və institutlaşması vacib məsələlərdəndir. O, layihənin qızların təhsilinə, gelecek inkişafına töhfə baxımdan vacib və simvolik rol oynadığını qeyd edib: “Azərbaycanda gənclərin təhsilinə dəstək məqsədilə yaradılan ümumiyyətdə 100 təqaüd belə yoxdur. Halbuki

dügunu söyləyib. B.Əliyev qadınlara Avropa ilk seçim haqqı verən ölkə kimi, tarixin Azərbaycanda qadınlının cəmiyyətdə aparıcı rola malik olduğunu diqqət çatdırıb, bu gün qızlara göstərilən dəstəyin cəmiyyətin dayanıqlı inkişafının əsası olduğunu qeyd edib.

cəvəsində gənclər, sadəcə təqaüd verilir, həm də onların bacarıqlarının inkişafı, şəxsi və peşəkar inkişafları, karyera planlaşmaları və başqa sahələrdə davamlı təlimlər keçirilir. Öten il layihəyə calb edilən 25 qızdan biri, Bakı Dövlət Universitetinin tələbəsi Təhsilin İnkişafı Fondu-

da hüquq sahəsi üzrə təcrübə keçir”.

E.Nəsibov Fondu bugündəkən hayata keçirdiyi layihələrdən, təqaüd programlarından söz açaraq bu sahədə əməkdaşlıqların genişləndirildiyini, yeni qurum və təşkilatların bu işə calb olundugunu vurgulayıb: “Qızlarımızın təhsili çox vacibdir, cənubi bu, həm iqtisadiyyatımıza, həm sosial həyatımıza, həm də təhsilimizə və digər sahələrə müsbət təsir edən amildir. Ona görə hamını bu sahədə əməkdaşlığı dəvət edirik”.

Təqaüdürlər arasında Vətən müharibəsinin şəhid qəhrəmanlarının ailə üzvləri var

Təqdimat mərasimində layihəyə dəstək göstərən təşkilatların təşəbbüskarlığı qiymətləndirilir. “BP”, “Neqsol Holding”, “Inci Group” və Azərbaycan Həmkarları İttifaqı Konfederasiyasına təşəkkürmələr, dəstək göstərilecek 54 tələbəye isə sertifikatlar təqdim edilib.

Həmin 54 tələbə arasında şəhid ailələrinin üzvləri da var. Onlar 4 nəfərdir: şəhid mayor Elşad Həsənovun qızı Aysun Həsənli (Xəzər Universiteti, Təsviri incəsənət müləmliyi), şəhid çavuş Rahib Fətəliyevin qızı Təvəfat Fətəliyeva (Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti Ağcabədi filialı, Riyaziyyat müləmliyi), şəhid baş leytenant Orxan Əsgərovun qızı Aysu Əsgərlı (Bursa Uludağ Universiteti Diş həkimliyi) və şəhid əsgər Elçin Süleymanovun həyat yoldaşı Aminə Ələkbərova (Bakı Dövlət Universiteti, menecment).

Şəhid Elçin Süleymanovun həyat yoldaşı Aminə Ələkbərova bu təqaüdün 6 yaşılı qızı ilə həyatına dəstək olacağını deyir: “Çox ağırlı-acılı günlər yaşadıq. Amma qızımız üçün ayaqda durmamışdım”.

1999-cu ildə Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndində anadan olan tələbə əşəqliyənən qızı oxumağa olan böyük həvəsindən dənmişib: “Məktəbi bitirəndə ailəm icazə

vermedi oxumağıma. 2017-ci ildə 18 yaşında olarken ailə qurdum. Elçin de bildirdi oxumağı çox sevdiyimi. Amma ailə qurdudan sonra bu barədə heç danışmamışdım. Oxumağı çox arzulamışdım. Təbii ki, bu arzum başqa şəraitdə reallaşsa, Elçin yanında olsayıd, dəha çox ürəyimə orlardı, amma olmadı. Ağrı günlərdən azca başım açılan kimi, oxumaqdan başqa yolum olmadığı, bu xəyalımı gerçəkləşdirməyin vaxtı çatdığını anladım. Şəhid ailəsinin üzvü kimi iş təklif olundur, amma mən oxumaq xəyalımı gerçəkləşirməyə qərar verdim. 2 il balaca qızımla hazırlandım. Çox çətin idi, qızım oxumağı qoymurdı. Çətinliyə baxmayaraq, 267 balla BDU-nun menecment fakültəsinə qəbul olundum. Universiteti bitirib işləmək və 6 yaşlı qızımla gözəl günlər yaşamaq dileyi ilə ağır ilərimizi geride qoymağə tələsirəm”.

Təhsil aldığı ixtisas üzrə yaxşı mütəxəssis, işinin peşəkarı olmaq isteyir Aminə xanım: “Özüm də bilmədim bu təqaüd nəcə düşdüm. Gecə zəng edib universitetə neçə balla qəbul olunduğuumu sorudular. Sonra dedilər ki, məni də bu təqaüdə salacaqlar. Yalnız onda bildim ki, belə bir təqaüd var ve mən də bu təqaüdü alacağam”.

Ruhriyyə DAŞSALAHLI

Daha təhsilli galəcək

"Daha təhsilli gələcək üçün hansı çağrıları var?", "Şagirdlərin smartfonlardan daha ağlı olması üçün nə etməliyik?", "Öyrənənlərin özünü məktəbə aid edəcəkləri effektiv öyrənmə mühiti necə yaradılmalıdır?", "Yeni dövrün öyrənmə mühitinin özünəməxsusluğunu nədir, bu xüsusiyyətlərlə təhsil prosesində hansı dəyişiklik yaradır?", "Şagird və valideynlərin başqlarının sürətinə yox, öz sürətlərinə uyğunlaşmaları üçün təhsil mühitinə hansı redaktörərə ehtiyac var?" Bu suallara cavab arayışında olan müəllimlər öz peşə bayramlarını qeyd etdikləri gün Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində toplandı. Təhsildə yeni çağrıları müzakirə etmək, yeni dövrün təhsil tələblərini nəzərdən keçirərək keyfiyyətin daha da artırılmasına nail olmaq məqsədi daşıyan bu toplantı "Təhsildə yeni çağrıları" IV Beynəlxalq Forumu çərçivəsində reallaşdı. Əsas müzakirə "Daha təhsilli galəcək" devizi altında effektiv öyrənmə mühiti, yeni öyrənmə mədəniyyəti, dünyanın təhsildən tələbləri, oxu savadlılığı kimi məsələlər ətrafında qurulub, "Zəka menyusu", "Rəqəmsallıqdan təbiiyyət", "Təhsildə balans yaratmaq", "Xoşbəxt şagird, xoşbəxt şəxsiyyət" kimi mövzuları əhatə edib.

"Təhsil islahat deməkdir"

Elm və Təhsil Nazirliyinin Aparat Rəhbəri Mətin Kərimli o fikirdədir ki, bu, XIX əsrin əvvəllərində də belə idi, indi də belədir. Onun sözlerinə görə, Azərbaycan təhsili yeni transformasiya mərhələsindədir. Təhsilde vacib hədəflərə toxunan Aparat Rəhbəri mövcud planlardan da danışır: "Elm və təhsil sistemi olaraq hədəfimiz rəqabətqabiliyyəti insan kapitalı yetişdirmək və müasir innovasiyalar məkanı formalaşdırmaqdır. Bu məqsədlə məktəbəcədər təhsilin əhatə dairəsini genişləndiririk, ümumi təhsildə səriştə əsaslı məzmun tətbiq edirik, təhsil üzrə beynəlxalq qiymətləndirmələrde iştirak edirik, ali təhsilin müxtəlif istiqamətləri üzrə geniş miqyaslı islahat tədbirləri həyata keçiririk. Bunun üçün müyyəyen fəaliyyət planlarımız, işçi qruplarımız, coxsayı əməkdaşlıq formatlarımız mövcuddur. Məqsədimiz odur ki, azərbaycanlı ideyalarına, ümuməsəri ideyalara sadıq qalan yüksək mədəniyyət və intellektual malik, vətənpərvər şəxsiyyətlər yetişdirik".

Təhsilin bütün sahələrində innovativ layihələr davam edir. Bu, eyni zamanda müəllimlərin inkişafı deməkdir. İstər ali təhsil, istərsə də, təhsilin digər pillələrində müəllimlər peşəkarlıq səviyyəsini artırırlar: "Məktəblərdə əlverişli təlim mühitinin yaradılması əsas vəzifələrdən biri olmalıdır. Mənəvi psixoloji mühit, tərbiyə işinin səmərəli təşkili, məktəb-ailə münasibətlərinin düzgün qurulması vacib istiqamətlərdən biridir. Müasir dövrədə kadrların rəqabətqabiliyyəti olmasını istəyirik. Ancaq en böyük isteklərimizdən biri odur ki, övladlarımız öz vətəninizəsvisin, milli dəyərlərə sadıq olsunlar. Bunu balanslı şəkildə edə bilsək, apardığımız təhsil islahatları da uğurlu olar".

Gələcəyin müəllimini necə hazırlayaq?

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin rektoru Cəfər Cəfərov müasir dövrün təhsil tələblərini nəzərdən keçirmək məqsədi daşıyan forumda müəllim yetişdirən universitet olaraq qarşılında duran məqsədlərənən danışır: "Elm, təhsil, texnologiyaların inkişaf etdiyi bir dövrdə millətə, vətənə bağlı, yaradıcı təfəkkürlü, müasir dünyagörüşlü, praktik səriştəli, rəqəmsal və xarici dil biliklərinə sahib olan gənc mütexəssislər, fəal vətəndaşlar yetişdirmək əsas məqsədlərimizdəndir. 102 yaşlı universitet kimi hazırda gedən tendensiyaları diqqətlə müşahidə edir, gələcəkdə təhsildə gözlənilən potensial dəyişiklikləri müəyyən etməyə çalışırıq. Sözsüz ki, məqsədlərimizdən biri də gələcəyin müəllimini müasir dönyada fealiyyətə yönəlir?"

"Təhsildə yeni çağrıları" IV Beynəlxalq Forumu müasir təhsilin qarşısında duran suallara cavab axtardı

göstərmək üçün lazımlı olan səriştələrlə təmin etmək, akademik bacarığı, tədris təcrübəsi və peşəkarlıq səviyyəsi ile fərqlənən, öyrənməyi öyrədən keyfiyyətli müəllim kadrlarını həzurlamadıq".

Odur ki, kadr hazırlığının mühüm halqası olan ixtisaslar üzrə baza məktəblərinin müyyəyen olunması və universitet-məktəb işbirliyinin yeni modelinin tətbiq edilməsi zəruridir: "Bu ilən başlayaraq tələblərin regionlarda pedaqoji təcrübə keçməsini nəzərdə tutan, ilk dəfə pedaqoji internaturanın tətbiqinə start verilib. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı təhsil müəssisələri fealiyyətini tam bərpa etdiyindən sonra ADPU burada da təcrübə proqramları heyata keçirəcək".

Rəqəmsallıqdan təbiiyyətə: təhsildə balans

Türkiyənin sabiq milli təhsil nəziri, "Maya" Məktəblər Şəbəkəsinin qurucusu Ziya Selçuk "Rəqəmsallıqdan təbiiyyətə: təhsildə balans yaratmaq" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. O, müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsini artırılması, texnoloji yeniliklərin tədris mühitinə təsiri, ümumilikdə müəllim-sagird münasibətlərinin önəminə diqqət çəkib.

"Bu gün insanlar fərqli məsələləri müzakirə edir və goləcəklə bağlı pessimist fikirlər var", - deyən Ziya Selçuk bu fikirdən ki, təhsilli insanların artıraq, kvalifikasiyalı cinayətlər çoxalır. Odur ki, təhsil mütexəssisi sorusun: "Aclıqla piyənənin eyni vaxtda artıraq başqa dönen olmayıb. Ətraf mühit cırıkları, uşaqlar texnologiyaya, narkotikə asılı vəziyyətə düşür. Dünəyadakı iqtisadi böhran təhsilli insanların yaradır. Təhsillilər artıraq dünya dəha yaxşı yer olur, yoxsa əksinə istiqamətdə yönəlir?"

Dünyada bir çox şeyin yerinin dəyişdirməsi vərəkələn mütəxəssis təhsildəki mövqə dəyişikliklərinə de diqqət çəkib: "Əvvəllər təhsil ölçmə, qiymətləndirmə sistemlərinə təsir edirdi, artıq qiymətləndirmə sistemləri təhsilə təsir edir. Bir ölkənin təhsil sisteminin yaxşı olduğunu PISA (Programme for International Student Assessment) qiymətləndirmə sistemi qərar verir. Səbəbi sadədir, dövrümüz qeyri-müyyəyənlilik dövrüdür. "Bilmək" nəyə deyilir, bəlli deyil, "gerçək" isə şəxsə görə deyir".

Z.Selçuk bütün sahələrdə rəqəmsallaşmanın önə çıxdığını diqqət çəkib: "Uşaqlar musiqini qulaqlıqla dinləyir, qulağı ilə yox, öz organlarını işlətmək əvəzinə texnologiyadan imkanlarından istifadə etməyə üstünlük verirlər".

Z.Selçuk insanların təbii və normala qoyduğu fərqli de diqqət çəkib: "Valideynlər psixoloqa aparıb uşaqlarının normal davranışmadığını əsaslandırıb, onlardan kömək isteyirlər. Yəni insanların uşaqlarının olduğu kimi yox, normalara uyğun davranışları üçün pul ödəyirlər. Təbii yox, normativ olmalarını isteyirlər".

Xoşbəxt şagird = Xoşbəxt şəxsiyyət...

XXI Əsr Beynəlxalq Təhsil və İnnovasiya Mərkəzinin akademik direktoru Turan Zekiriyəyevə "Xoşbəxt şagird = xoşbəxt şəxsiyyət" adlı təqdimatında biliklərin artma tezliyi, sünü intellekt, icraedici fealiyyət bacarıqlarının erkən yaşlarında qazandırılması mövzularını toxunub.

Forumda onlayn qoşulan yazıçı və psixoloq Azra Cohen "Zəka menyusu" adlı təqdimatla çıxış edib, uşaqlara öyrənməyi öyrətməyin vacibliyinən danışır.

Hibrid forum təhsildə yeni çağrıları müzakirə etdi

Beynəlxalq forumda millət vəkili Ceyhun Məmmədov, ali məktəblərin rektörleri, elm və təhsil ictimaliyətinin nümayəndələri, dünyanın tanınmış təhsil mütəxəssisləri, məktəb direktorları, müəllimlər və digər qonaqları təqdimatla çıxış edib. 10-15 yaşlı uşaqlar arasında aparılan yaradıcılıq və rəqəmsal bacarıqlarla bağlı tədqiqatın nticələrinə dair statistika təqdim edən Andreas Sleyxer analitik, kognitiv və metakognitiv, sosial-emosional bacarıqların əhəmiyyətindən danışır.

Qeyd edək ki, forumun əsas məqsədi təhsildə yeni çağrıları müzakirə etmək, müasir dövrün təhsil tələblərini nəzərdən keçirmək olub. Beynəlxalq forum Elm və Təhsil Nazirliyi, İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkıfət Təşkilatı (İƏTİT), Təhsilin İnkıfəti Fondu, "T-Network" təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platforması, Təhsil İnstitutu, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin təşkilatçılığı ilə hibrid formatda baş tutub.

Ruhiyyə DAŞSALAHLİ

Elm və təhsil sistemi olaraq hədəfimiz rəqabətqabiliyyəti insan kapitalı yetişdirmək və müasir innovasiyalar məkanı formalaşdırmaqdır.

Məktəblərdə əlverişli təlim mühitinin yaradılması əsas vəzifələrdən biri olmalıdır. Mənəvi psixoloji mühit, tərbiyə işinin səmərəli təşkili, məktəb-ailə münasibətlərinin düzgün qurulması vacib istiqamətlərdən biridir.

Əvvəller təhsil ölçmə, qiymətləndirmə sistemlərinə təsir edirdi, artıq qiymətləndirmə sistemləri təhsilə təsir edir. Bir ölkənin təhsil sisteminin yaxşı olduğunu PISA (Programme for International Student Assessment) qiymətləndirmə sistemi qərar verir. Səbəbi sadədir, dövrümüz qeyri-müyyəyənlilik dövrüdür. "Bilmək" nəyə deyilir, bəlli deyil, "gerçək" isə şəxsə görə deyir".

Valideynlər psixoloqa aparıb uşaqlarının normal davranışmadığını əsaslandırıb, onlardan kömək isteyirlər. Yəni insanların uşaqlarının olduğu kimi yox, normalara uyğun davranışları üçün pul ödəyirlər. Təbii yox, normativ olmalarını isteyirlər.

Kadr hazırlığının mühüm halqası olan ixtisaslar üzrə baza məktəblərinin müyyəyen olunması və universitet-məktəb işbirliyinin yeni modelinin tətbiq edilməsi zəruridir. İlk dəfə pedaqoji internaturanın tətbiqinə start verilib.

2023 – “Heydər Əliyev İli”

“Bizim bugünkü gəncliyimiz sağlam düşüncəli gənclikdir, vətənpərvər gənclikdir, xalqını, millətini sevən gənclikdir... Gənclərimiz mükəmməl təhsil almali, həyatı dərindən öyrənməli, dünyada gedən prosesləri bilməlidir. Lazımı fəaliyyət göstərib öz xalqına, dövlətinə xidmət etməlidir.”

HEYDƏR ƏLİYEV

“Heydər Əliyev İli”ndə gənclərə böyük töhfə

Prezident təqaüdçüləri “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün təsis olunmasını yüksək qiymətləndirirlər

“Heydər Əliyev adına təqaüd” ali təhsil müəssisələrində ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsində əyani formada təhsil alan, təhsildə yüksək nailiyyətləri olan 100 nəfər tələbə üçün nəzərdə tutulub. Təqaüd yüksək kriteriyalara cavab verən tələbələrə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına 3000 manat məbləğində birdəfəlik ödəniləcək. “Heydər Əliyev adına təqaüd” 2023-cü ilin ölkəmədə “Heydər Əliyev İli” elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı”nın icrası ilə əlaqədar təsis edilib ki, bu da əlamətdar hadisədir. Müstəqil Azərbay-

canda uğurlu gənclər siyasetinin əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Məhz Heydər Əliyev tərəfindən gənclərin hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunması sahəsində əməli addimlar atılıb. Bu siyaset hazırlı Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Universitetlərimizdə təhsil alan Prezident təqaüdçüsü dövlət başçısı tərəfindən “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün təsis olunmasını yüksək qiymətləndirirlər.

Əvvəli səh. 1

“Heydər Əliyev adına təqaüd” tələbələr qarşısında yeni imkanlar açacaq

Turanə İbrahimova, BDU-nun hüquq fakültəsinin 2-ci kurs tələbəsi, Prezident təqaüdçüsü: - Ölək Prezidentinin müvafiq şərəncamı əsasında təsis edilən “Heydər Əliyev təqaüd” Ümummilli Liderin azərbaycanlı tələbə və gənclərə bağlı həyata keçirdiyi çoxsaylı layihə və tədbirlərin davamı kimi qiymətləndirilməlidir. Heydər Əliyev hər zaman gənclərə, xüsusən də tələbələrə xüsusi həssaslıqla yanaşıb. Təsadüfi deyil ki, Ulu Önderin Azərbaycan SSR-ye rəhbərlik etdiyi dövrədə yuzlərlə azərbaycanlı SSRİ-nin ən nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində bütün xərclər qarşılanmaq şərtiyle təhsil alıb və nəticədə müvafiq sahələrdə ən aktual və

“Təqaüd motivasiyamızın artması baxımından önem daşıyır”

Günay Şamilzadə, UNEC-in tələbəsi, Prezident təqaüdçüsü: - İlk növbədə qeyd edim ki, tələbələrimiz üçün ali təhsil müəssisələrində bakalavriat

təhsilin yüksək nailiyyətləri olan 100 nəfər tələbəyə “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün təsis olunması, fikrimcə, hazırda təqaüd alan və təqaüdə layiq görürlən tələbələrin gələcək karyeraları baxımından da müüm rol oynayır.

“Heydər Əliyev İli” çərçivəsində təsis edilən “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün də Prezident təqaüdü qədər layiq görürləcək şəxslərin akademik və professional karyera yollarında müüm əhəmiyyət kəsb edəcəyinə və stimulasiyadırı təsir daşıyacağına şübhəm yoxdur.

İnidən “Heydər Əliyev adına təqaüd” layiq görürləcək tələbələri təbrik edir, bütün tələbələrə uğurlar arzu edirəm!

“Tələbələr və ölkənin gələcəyi üçün çox əhəmiyyətli bir addım”

Leyla Məmmədli, Bakı Mühəndislik Universitetinin “Kompyuter elmləri” ixtisası (tədris ingilis dilində) II kurs tələbəsi, Prezident təqaüdçüsü: - “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün təsis edilməsi ilə bağlı xoş təəssüratları paylaşan Leyla Məmmədli müvafiq şərəncamın tələbələrin həyatında xüsusi rolu olacağını vurğulayıb:

- Prezident İlham Əliyev tərəfindən ali təhsil müəssisələrində bakalavriat

səviyyəsində əyani formada təhsil alan, təhsildə yüksək nailiyyətləri olan 100 nəfər tələbəyə “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün təsis olunması, fikrimcə, hazırda təqaüd alan və təqaüdə layiq görürlən tələbələrin gələcək karyeraları baxımından da müüm rol oynayır.

“Heydər Əliyev İli” çərçivəsində təsis edilən “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün də Prezident təqaüdü qədər layiq görürləcək tələbələri təbrik edir, bütün tələbələrə uğurlar arzu edirəm!

“Cənab Prezidentimizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm”

Aytac Həsənova, BDU-nun hüquq fakültəsinin II kurs tələbəsi (tədris ingilis dilində), Prezident təqaüdçüsü: - Prezident İlham Əliyevin 24 iyun 2023-cü il tarixli “Heydər Əliyev adına təqaüd”ün təsis edilməsi haqqında Şərəncamı ölkə gənclərinə verdiyi böyük diqqət və qayığının göstəricisidir. Prezident təqaüdçüsü olaraq deməliyim ki, ölkə başçımızın bu təşəbbüsü biz tələbələri ruhlandırmır, tələbələr arasında rəqabəti və eləcə də təhsilə olan maraqlı artırır. Düşüntürəm ki, ölkədə təqaüd imkanlarının artırılması dövlətin təhsilə etdiyi böyük yarımçıdır. Gənclər dövlətin yaratdığı bu cür imkanları daim yüksək qiymətlən-

dirir və bu təqaüdləri əldə etmək üçün söyle çalışırlar. Möhtərem Prezidentin tələbələrə bu cür dəstək olması bizi sevindirir.

Əminəm ki, bu təşəbbüs gənclərin parlaq gələcəyi üçün atılan mühüm bir addımdır. Bu gənə qədər olduğu kimi, bundan sonra da təhsilin inkişafı üçün böyük işlər görülcək. Bütün bunlar Azərbaycan gəncliyinin gələcəyinə olan inamı daha da artırır. Ümid edirəm ki, həqiqətən də layiq olan tələbələr bu təqaüdün qalibi olacaq. Tələbələr üçün belə bir imkan yaratdıq üçün cənab Prezidentimizə dərin minnətdarlığı bildirirəm.

“Heydər Əliyev adına təqaüd” tələbələrə çox böyük maddi dəstək olacaq”

Hakim Musazadə, Bakı Mühəndislik Universitetinin “Elektronika mühəndisliyi” ixtisasının I kurs tələbəsi: - “Düşüntürəm ki, “Heydər Əliyev adına təqaüd” tələbələrə çox böyük maddi dəstək olacaq.

Bu təqaüd mühəndislik fakültələrinin tələbələri üçün əvəz olunmaz bir fursətdir. Cənəbi mühəndis həm nəzəri, həm də praktiki cəhətdən yetişir. “Heydər Əliyev adına təqaüd” praktiki cəhətdən inkişaf etmək istəyən gələcəyin mühəndislərinə onlara lazımlı olan və ya maraqlı duyuqları sahələrdə istifadə olunan təchizatları əldə etmək üçün çox böyük dəstək verir”.

Oruc MUSTAFAYEV

Əvvəli səh. 7

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ali təhsilin və elmin inkişafına göstərdiyi böyük dəstəyin və qayğının nəticəsidir ki, digər ali təhsil müssəsələri kimi, Bakı Slavyan Universitetinin də davamlı inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur. Ali təhsilin və elmin inkişafını hədəfləyən dövlət strategiyaları və programları XXI əsrə yüksək potensiallı, əmək bazarının tələblərinə uyğun və səriştəəsəslə kadr hazırlığı prosesinin təşkilində mühüm baza rolunu oynayır.

Prezident İlham Əliyev torofindən təsdiq edilmiş, "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası", "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Programı", "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası" kimi strategi sənədləri ali təhsil müssəsələrinin qarşısında həlli zəruri olan vezifələr qoyur və bununla kadr hazırlığı prosesini iqtisadiyyatın və cəmiyyətin inkişafına, eləcə də ölkəmizin beynəlxalq inkişaf seviyyəsinə uyğunlaşdırmaq məqsədi əmək bazarının və sonayenin tələbləri əsasında səriştəəsəslə kadr hazırlığının aparılması, rəqabətdəvamlı və beynəlxalq tələblərlər cavab verən təlim mühitinin formalasdırılması tələb olunur. Dövlətimiz tərəfindən yaradılmış bu imkanlar bütün digər ali təhsil müssəsələri kimi, Bakı Slavyan Universitetinin de gələcək inkişafının əsasını təşkil edir, qarşıya qoyulmuş tələblərə uyğun fəaliyyəti təşkil etməyənətindən vəzifələr müəyyənləşdirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın orası bütövülüyünün və dövlət suverenliyinin tam təmin olunmasından sonra yaranmış yeni realllıqlar kontekstində və ezelə orzulimerimiz "Böyük Qayıdış" fonunda Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonalar da daxil olmaqla bütün sahələrdə işleyəcək gələcək yüksəkxitəslə kadrların hazırlanması sahəsində də ali təhsil müssəsələrinin, o cümləden Bakı Slavyan Universitetinin üzərində mühüm vazifələr düşür.

Həzirdə Bakı Slavyan Universitetində 600 nəfərdən çox peşəkar mütəxəssis 5000-ə yaxın təhsilələrinin müxtəlif ixtisaslar üzrə, o cümləden müxtəlif slavyan dillerinin və digər dillerin öyrənilməsi vasitəsilə kadr hazırlığı həyata keçirilir. Universitetin nüfuzu burada tekli edilən təhsil proqramlarına olan maraqlı iləbil artırr. Teko 2023-2024-cü tədris ili üzrə universitetdə tekli edilən 15 ixtisas və 44 ixtisaslaşma üzrə 1318 gənc bacalavriatura seviyyəsinin birinci illinde təhsil almağa başlayıb. Bu rəqəm universitet tarixində tələbə qəbulunun ən yüksək nötcəsidir. İlk dəfə olaraq 2021-2022-ci tədris ilində BSU-da tələbə qəbulunun 1000 nəfər və dəhaçox dinamikasına nail olub, bu rəqəm 2022-2023 və 2022-2023-cü tədris illərində müvafiq olaraq 1000 və 1108 nəfər təşkil edib. Magistraturaya isə 2023-cü ildə 130 nəfər qəbul edilib ki, bu rəqəm də beş il əvvələ müqayisədə 27 nəfər artıb, 112 nəfər olub. Başqa sözə, qəbul üzrə statistikamız yüksəlen xətdə inkişaf edir. Cari tədris ilində universitet üzrə qəbul nötcələri ötən ilə müqayisədə 210 nəfər (qeydiyyatdan keçmiş tələbələrin sayı) və ya ümumi

olaraq 20%-dək çox təşkil edib ki, bu da qarşımızda daha böyük idarəetmə və təhsilin təşkili hədəflərinin müəyyən edir.

Bakı Slavyan Universitetinin Elmi Şurası 2021-ci ilin oktyabr ayından universitetin 2022-2025-ci illər üzrə strateji inkişaf hədəflərinin müəyyən edib. Bu hədəflər təhsil, tədqiqat və idarəetmənin tələbəyönlü, səriştəəsəslə və səmərəli təşkilinən əsas götürür. Universitetin dəyərləri və gələcəyə baxışı yüksəkxitəslə kadr hazırlığında peşəkarlıq, tədqiqat və akademik etika və dürüstlük, Avropa ali təhsil məkanının tələblərinə uyğunlaşmaq istəyi, millilik və dövlətliklərə dayerlərinə sadıqlıq əsasında formalılaşdır. Qeyd olunan strateji hədəflərinin bazasında 2023-cü ilin sentyabrında Bakı Slavyan Universitetinin 2023-2030-cu illəri əhəmiyyətindən "BSU 2030" Strateji Inkişaf Planı təsdiq edilib. "BSU 2030" universitetin dayerləri, missiyası və gələcəyə baxışını aydın müəyyən edən və ölçülü bilən fəaliyyətləri ehtiva edəcək idarəetmə fəlsəfəsi və idarəetmənin konseptual sənədilidir. "BSU 2030" üç mühüm hissədən ibarət olmaqla universitetdə təhsil və öyrənmə, tədqiqat və resursların səmərəli və şəffaf idarəetmə mehanizmlərinin kompleks icrasını nəzərdə tutur.

Cəmiyyətin tələbləri, milli və bəşəri dəyərlər nəzərə alınmaqla, hər kəsa elçətan və keyfiyyətli öyrənmə və tədqiqat prosesinin həyata keçirilməsi missiyasını daşıyan "BSU 2030" Strateji Inkişaf Proqramı Bakı Slavyan Universitetinin 2030-cu ildə universitetin profiline uyğun olaraq dillerin öyrənilməsi, tədqiqatı və bəhəsədə pedaqoji kadrların hazırlanması üzrə Avropanın en aparıcı universitetlərindən birincən təhsilin inkişafını və təqribən yüksək seviyyəyə qəbul etməsini təmin etmək və idarəetmənin təsəvvüratını artırmaq istəyi, millilik və dövlətliklərə dayerlərinə sadıqlıq əsasında formalılaşdır. Qeyd olunan strateji hədəflərinin bazasında 2023-cü ilin sentyabrında Bakı Slavyan Universitetinin 2023-2030-cu illəri əhəmiyyətindən "BSU 2030" Strateji Inkişaf Planı təsdiq edilib. "BSU 2030" universitetin dayerləri, missiyası və gələcəyə baxışını aydın müəyyən edən və ölçülü bilən fəaliyyətləri ehtiva edəcək idarəetmə fəlsəfəsi və idarəetmənin konseptual sənədilidir. "BSU 2030" üç mühüm hissədən ibarət olmaqla universitetdə təhsil və öyrənmə, tədqiqat və resursların səmərəli və şəffaf idarəetmə mehanizmlərinin kompleks icrasını nəzərdə tutur.

Cəmiyyətin tələbləri, milli və bəşəri dəyərlər nəzərə alınmaqla, hər kəsa elçətan və keyfiyyətli öyrənmə və tədqiqat prosesinin həyata keçirilməsi missiyasını daşıyan "BSU 2030" Strateji Inkişaf Proqramı Bakı Slavyan Universitetinin 2030-cu ildə universitetin profiline uyğun olaraq dillerin öyrənilməsi, tədqiqatı və bəhəsədə pedaqoji kadrların hazırlanması üzrə Avropanın en aparıcı universitetlərindən birincən təhsilin inkişafını və təqribən yüksək seviyyəyə qəbul etməsini təmin etmək və idarəetmənin təsəvvüratını artırmaq istəyi, millilik və dövlətliklərə dayerlərinə sadıqlıq əsasında formalılaşdır. Qeyd olunan strateji hədəflərinin bazasında 2023-cü ilin sentyabrında Bakı Slavyan Universitetinin 2023-2030-cu illəri əhəmiyyətindən "BSU 2030" Strateji Inkişaf Planı təsdiq edilib. "BSU 2030" universitetin dayerləri, missiyası və gələcəyə baxışını aydın müəyyən edən və ölçülü bilən fəaliyyətləri ehtiva edəcək idarəetmə fəlsəfəsi və idarəetmənin konseptual sənədilidir. "BSU 2030" üç mühüm hissədən ibarət olmaqla universitetdə təhsil və öyrənmə, tədqiqat və resursların səmərəli və şəffaf idarəetmə mehanizmlərinin kompleks icrasını nəzərdə tutur.

Səriştəəsəslə kadr hazırlığı, daxili keyfiyyət sistemi və təhsil prosesinin rəqəmsallaşması

Səriştəəsəslə kadr hazırlığı prosesinin təbliğatı məsələlərini əhatə edir. Tətbiqatçılar təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini nəzərdə tutur. İxtisaslar və tədqiqat prosesinin əmək bazarı və cəmiyyətin müvafiq şəxslərə olan tələblərinin təlim nəticələrində öz əksini tapması təmin edir. Bu zaman əsas üstünlük BSU-nun pedaqoji və dillerin öyrənilməsi mərkəzi olmaqla roluunu qorunması və dəha da inkişaf etdirilməsinə vəriliir. Öyrənmə prosesinin bilinçləşdirilməsi və təhsil programlarının məzmun inkişafını, BSU-da təklif edilən ixtisasların universitetin profiline uyğun şəhərətəmənin genişləndirilməsini n

“Tarix müəllimi ola bilməsəm də, tarix yazdım bəlkə!”

Elgün Quliyev ucqar kənd məktəbinin müəllimi olacaqdı, şəhadətə yüksəldi...

Övvəli səh. 1

Ucqar kənd məktəbində dərs demək arzusu ilə müəllimliyi seçdi...

Şamaxı rayon Goylər kənd sakini idi. 7-ci sinfə qədər burada oxumuşdu. Sonra İsmayıllıda və Şəkidə təhsil alıb.

Ali məktəbi bir neçə il idi bitirmişdi. Nəhayət, müəllimliyə başlayacaqdı. Ucqar kənd məktəbində dərs demək on böyük arzusu idi. Şamaxı rayon Goylər kənd 2 nömrəli tam orta məktəbin ibtidai sinif müəllimi olan anası Qənirə Quliyeva deyir ki, oğlunun sənədlərini seçdiyi məktəbə o təqdim edib: “Bize xəber vermədən hərbi komissarlığa müraciət edib. Tovuz döyüşlərindən sonra düz 3 dəfə müraciəti olub. Sonuncu defə sentyabrın 28-də zəng edib “Məni niyə çağırırsınız?”, - deyib. Səhəri gün getdi. Ona görə də müəllim kimi qəbul olunduğu məktəbə sənədlərinin mən təqdim etməli oldum. Oktyabrın 10-da bildirildi ki, qəbul olunduğu məktəbdə qeydiyyatdan keçməliyik. Sənədlərini apardım. Qayıdanda zəng edib məktəbini soruşdu məndən. Dedim ki, tam istədiyin kimi bir məktəbə dərs deyəcəksən. Çox sevindi. Dedi ki, qalın paltar da alıb. Çox həvəslidi. Ucqar kənddə müəllimlik edəcəkdi”.

Vətənini bütün görəmək arzusu ilə şəhid oldu!

Elgün Vəsif oğlu elə özü dediyi kimi, tarix yazdı. Vətən uğrunda, torpaqlarımız uğrunda döyüşərək noyabrın 9-da, müharibənin bitməsinə bir neçə saat qalmış şəhid olundu. Müəllimlik arzusunu Vətən sevdasına fəda etdi. Çünki vətən hər şeyden öndə gəlir. Qənirə xanım deyir ki, ondan videolar qalıb. Hər yerde Elgün Qarabağdan, torpaqları

uğrunda gözlənilən və onun da qatılacağı mühabibədən danışır.

Bir şəklin tarixçəsi

Şəhidliyi ilə ailəsini qürralandıran Elgün ölümündən sonra 4 medal, 1 orden qazandı. “Vətən uğrunda”, “Döyüşdə forqləndiyinə görə”, “Füzulinin azad olunmasına görə”, “Şuşanın azad olunmasına görə” medalları və “Vətənə xidmətə görə” ordeni ilə təltif edilib. Əsgər müəllim ölümündən sonra təltif olunub, ölümündən sonra qalib olmayı bacaranlardandır. Belə ki, müəllim anası ilə birgə “qatıldıq” bir foto-müsabiqənin də qalibi olub. Həmin qələbəsi barədə anası Qənirə müəllim danışı: “Qızım Aysel Nərimanov rayon Gənclər və İdmən İdarəsinin və “GUYS” İctimai Birliyinin birgə təşkil etdiyi “Mən Azərbaycanam2” foto müsabiqəsinə çəkdiyi bir şəkli təqdim etdi. Həmin şəkli Elgünün ölümünün II ildönümündə çəkmişdi. Bir gün mənə dedi ki, belə bir şəkli çəkmək istəyir. Onun dediyi kimi dayandı, şəkli çəkib paylaşı. Həmin fotodan rəssamlar da istifadə etdilər, foto əsasında şəkillər çəktilər. Bir müddət sonra Aysel həmin şəkli müsabiqəyə təqdim eləmək istədiyi dedi və etdi. Beləcə, həmin yarışda fotomuz qalib seçildi”.

MÜƏLLİMİN mühabibə gündəliyi

Elgün müəllimləndən bir dəfərə qalıb. Elgünün mühabibə gündəliyidir. Günbəgün yazib mühabibədə keçən ömrünü. Sətirlərdən belə görünür ki, orda da müəllim gözü ilə baxıb etrafına.

Gündəliyindəki son cümlə bu olub: “Tarix müəllimi ola bilməsəm də, tarix yazdım bəlkə!”

Ruhiyə DAŞSALAHLİ

Müasir çağrışlar dövrü məktəb sistemləri arasında müüm vəzifələr qoyur. Əmək bazarının günü-gündən kəskinləşən şərtləri məktəbdən müasir bilik və bacarıqlara, innovativ düşüncəyə sahib gələcək nəslin formalasdırılmasını tələb edir. Mühüm vəzifələrən biri də ümumi təhsildə şagirdlərin elm və texnoloji biliklərə əlçatanlığının təmin olunması, elmi təsəkkür və tədqiqatçılıq bacarıqlarının formalasdırılması naıl olmaqdır. Bu baxımdan məktəblərimizdə şagirdlərə elmi biliklərin aşınması, gənc nəsil arasında elmin populyarlaşdırılması təşviq etmək hər vaxtından daha aktual və qaçılmaz görünür. Beləliklə, şagirdlər arasında elmi bilikləri necə yayaq olar? Onları elmlə necə tanış etmək, elmlə alominin iştirakçularına necə yaxınlaşdırmaq olar?

“Bu günün şagirdi, sabahın alimi”

Alimlər məktəbə gedirlər

öncə orta məktəblərdə başlanımlıdır:

Nezəro almaliyə ki, hər bir bölgəmizdə istedadlı şagirdlərimiz vardır ki, onları aşağı yaş qruplarından axtarib, elmə yönəldində bilən xüsusi layihələrin, proqramların hazırlanması və həyata keçirilməsinə zərərətədir. Bundan ötrü, ilk növbədə, alimlər yoluñənən istedadlarının olduğu məktəblərdən salmaqdır. Respublikamızın, demək olar ki, bütün regionlarından, rayonlarda

girdlərdə tədqiqatçılıq qabiliyətinin formalasması ilə bağlı tədbirlərin sistemi şəkilde həyata keçirilməsinə bəv ya digər formada dəstək verməkdir. Bu müştərək çalışma nəticəsində elmi-tədqiqatə meyilli olan istedadlı şagirdləri aşağı yaş qruplarında aşkar çıxarmaq, mövcud yaradıcılıq potensiallarını nəzərə almaqla onların gələcək peşə istiqamətlərini müəyyənləşdirmək, şagirdlərdə elmi yaradıcılığı maraq yarat-

Fikrimizcə, dünyanın müxtəlif ölkələrində olduğu kimi, alimlərimizin orta məktəblərimizdə six əlaqəsinə təmin etməklə bu sahədə irəliləyişlərə təkan vermek olar. Ayrı-ayrı məktəblərimizdə alimlərimizlə görüşlərin təşkilinə dair uğurlu nümunələr vardır. Söhbət bu cür tədbirlərin intensivləşdirilməsi və məktəb həyatının ayrılmaz fealiyyət sahələrindən birincən təşəbbüsün ölçə miqyasında etələtiliyyinən təşkilindən gedir.

Alimlərimizin şagirdlərlə görüşü elmi mühit və təhsil mühəssislərə arasında kommunikasiya kanalının yaradılması, məktəbilər arasında elmin populyarlaşdırılması, elmi fealiyyətin colbediciliyinin artırılması, uğurlu və perspektivli alim imicinin yaradılmasına öz töhfələri ni vere bilər. Mövzu ilə bağlı alimlərimizən öz təqdimatlarında elmin müasir və aktual problemləri ilə əlaqəli maarifləndirici seminarlar təşkil olunmalıdır, elmin yenilikləri usaqlarla dərk edəcəyi populyar dilədə çatdırılmalıdır. Bu tədbirlərin əsas məramı nüfuzlu, görkəmli alimlərimizin iştirakı ilə məktəblərdə fitri istedadı olan şagirdlərə aparılan işlərin tənzimlənməsinə, bu sahədə səmərəli fealiyyət mexanizminin yaradılmasına kömək göstərmək, şa-

maq, onların tədqiqatçılıq bacarıqlarını inkişaf etdirmək, şagirdlərdə elmi dünyagörüşün formalasdırılması istiqamətində sistemli iş aparılmasına nail olmaq mümkün olacaq. Unutmaq ki, ucqar məktəblərdə de əsl istedadlar var və onları məktəb yaşlarında aşkar çıxarmaq lazımdır ki, bu yollarla elmə yeni istedad sahibləri gəlsin, dünəşəhrətli alimlərimizin davamçıları yetişsin, Azərbaycanda “elmi məktəblər” onənəsi bərpa olunsun. Paralel şəkildə biz məktəblərdə təşkil olunan “fənn gecə”lərinin “öyləndirici, öyrədiçi elm gecə”lərinə çevirməli və orada elmin təntənəsinə nümayiş etdirməli, istedadlı şagirdlərimi-

Hesab edirəm ki, Elm və Təhsil Nazirliyinin paytaxt və iri şəhərlərdə reallaşdırıldığı “Kicik akademiya”ların əhatə dairəsini regionlara, on ucqar dağ kəndlərinə doğru genişləndirmək faydalı olardı. Elmi-tədqiqat institutları həmin “Kicik akademiya”ları öz himayələrinə götürməli, onlara elmi-metodiki dəstək verməli, alimlərimizin təqdimatlarında elmin müasir və aktual problemləri ilə əlaqəli maarifləndirici seminarlar təşkil olunmalıdır, elmin yenilikləri usaqlarla dərk edəcəyi populyar dilədə çatdırılmalıdır. Bu tədbirlərin əsas məramı nüfuzlu, görkəmli alimlərimizin iştirakı ilə məktəblərdə fitri istedadı olan şagirdlərə aparılan işlərin tənzimlənməsinə, bu sahədə səmərəli fealiyyət mexanizminin yaradılmasına kömək göstərmək, şa-

Sonda fikrimizi əsaslandırmak üçün Rusiyada həyata keçirilən “Alimlər məktəbə” layihəsi barədə də danışır. Elmə maraqlı stimullaşdırılması məqsədilə ölkənin bütün regionlarında reallaşdırılan bu layihə çərçivəsində Rusiya məktəblərinin professorlar, universitetlərin və elmi-tədqiqat mərkəzlərinin elmi işçiləri, habelə Rusiya Elmlər Akademiyasının akademikləri, müxtəlif kimyəvi elementlərin xassələrindən bəhs edən eksperimentlər silsiləsi ilə elmi şou təqdim olunub.

Mövzular kifayət qədər genişdir: alimlər zəlzelələr, genetika, sənι intellekt, biotexnologiya, viruslara mübarizə ve orqanizmde öksər proseslərə nəzarət edən fermentlərin xüsusiyyətlərindən danışıblar. Mühəzziş programından sonra şagirdlərə müxtəlif kimyəvi elementlərin xassələrindən bəhs edən eksperimentlər silsiləsi ilə elmi şou təqdim olunub.

Əminlik ki, Azərbaycanda da belə tədbirlərin keçirilməsi istedadlı gəncləri elm və texnologiya sahəsinə cəlb etməyə kömək edər.

Oruc MUSTAFAYEV

Iqtisadiyyat sahəsində Nobel mükafatı laureatının adı açıqlanıb

Oktjabrin 9-da İsvəç Kral Elmlər Akademiyası Alfred Nobelin xatirəsinə iqtisadi elmlər sahəsində "Sveriges Riksbank" adına mükafatın verilməsi haqqında qorar qəbul edib. 2023-cü il üzrə iqtisadiyyat sahəsində Nobel mükafatına "əmək bazarında qadınların rolu barədə anlayışlarını yaxşılaşdırıldıgına görə" Harvard Universitetinin professoru Klaudiyo Qoldin layiq görüllər.

Qeyd edək ki, hər il İsvəç Kral Elmləri Akademiyası tərəfindən seçilən mükafat iqtisadi elmlər sahəsində on nüfuzlu mükafat hesab olunur. Digər sahələrdən fərqli olaraq iqtisadiyyat üzrə Nobel mü-

kafatı Alfred Nobelin vəsiyyətində yer almış. Bu mükafat İsvəç bankının 300 illiyi münasibətilə həmin bank tərəfindən təsis olunub və ilk dəfə 1969-cu ildə verilib.

Nobel Komitəsinin məlumatında qeyd olunur ki, "Klaudiyo Qoldin bu il qadınların fərqləri və əsrlər boyu emək bazarında iştirakı ilə bağlı ilk hərtərəfli hesabatı təqdim edib. Arxivlərdən tarixi məlumatları toplayaraq təhlil edən K.Qoldin yeni və çox təcəbbülü faktlar təqdim edə bilib. Evinlik və ailə məsuliyyəti səbəbindən qadınların seçimlərinin tez-tez məhdud olması onun təhlilinin və izahlı modellərinin əsasını təşkil edir. Onun fikirleri ABŞ-dan çox konara çıxır və bir çox başqa ölkələrdə oxşar tendensiyalar müşahidə olunur. Onun araşdırımları bizi dönen, bun güvə sabahın iş bazarlarını daha yaxşı başa düşməyə imkan verir".

Tədqiqat əmək bazarında gen-

der fərqlərinin əsas amillərini açıqlayır. Ötən əsrde bir çox yüksək görlü ölkələrdə pullu işlə məşğul olan qadınların payı 3 dəfə artıb. Bu, müasir dövrə emək bazarındaki on böyük sosial və iqtisadi deyişikliklərdən biridir, lakin əhəmiyyətli gender fərqləri davam edir. İlk dəfə 1980-ci ildə tədqiqatçı bu fərqlərin menbəyinin izahı üçün hərtərəfli bir yanaşma tövbə edib.

Klaudiyo Qoldin 14 may 1946 - ci ildə Nyu-Yorkda anadan olub, amerikalı iqtisadiyyat tarixçisidir.

Kornel Universitetini bakanlavr, Ci-

kaq Universitetini magistr və PhD dərəcələri üzrə bitirib. Harvard Universitetinin professoru və bu ali məktəbin nazadında iqtisadiyyat Gender Tədqiqat Qrupunun (NBER) direktoru. Viskonsin-Madison, Princeton, Pensilvaniya universitetlərində dərs deyib. 2013-2014-cü tədris ilində Amerika İqtisadi Birliyinin prezidenti olub. 1990-cı ildə Harvard Universitetində iqtisadiyyat fakültəsində çalışan ilk qadın olub. Tədqiqatları qadın işçi qüvvəsi, gender gəlir fərqi, gəlir boraborsızlığı, texnoloji deyişiklik, təhsil və immigrasiya da daxil olmaqla geniş mövzuları əhatə edir.

Qeyd edək ki, mükafatın təqdimat mərasimini dekabrın 10-da İsvəçin və Norveçin paytaxtlarında Alfred Nobel doğum gündündə keçiriləcək. Mükafat fonduna 11 milyon İsvəç kronu (1 milyon dollar) mobləğində pul mükafatı daxildir.

Oruc MUSTAFAYEV

"AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ"

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor

Sarvan İbrahimov

538-21-55

Mühəsibatlıq

539-67-74

Reklam və elanlar

539-20-77

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Mətbuat prospekti 23 L, 5-ci mərtəbə

Qəzet "Azərbaycan müəllimi"nin kompüter mərkəzində yığılın və "Azərbaycan nəşriyyatı" MMC-də çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şerifzadə filialı

Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881

M/h: AZ 03 NABZ 013501000000002944

S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

"Azərbaycan müəllimi" qəzeti redaksiyası

Hesab № AZ 80 IBAZ 38060019443164986350

VÖEN: 1300397831

Lisenziya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 4129 Sifariş 2673

Məsul növbətçi: Ş.Cəfərov

Etibarsız sayılır

Cəlilabad şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2010-cu ildə bitirmiş Bəşirov Azər Şahlar oğluna verilmiş 006824 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər M.Müşfiq adına 18 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Meməmmədov Rüfət Rövşən oğluna verilmiş B-384362 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 177 nömrəli tam orta məktəbi 2006-ci ildə bitirmiş Cavadov Rauf Fizul oğluna verilmiş B-253522 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayon Ceyrəbətan qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Əbdüləliyev Kənan Nadir oğluna verilmiş E-511131 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dillər Universiteti tərəfindən 2019-cu ildə Quliyeva Məhsəti Rəhim qızına verilmiş C-044817 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 86 nömrəli tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Xəlilov Natiq Əman oğluna verilmiş A-206760 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayon 63 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Mamedov Zəbib Rəşid oğluna verilmiş A-675794 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kollegi tərəfindən 2012-ci ildə İsmayılova (Məmmədova) Gülay Malik qızına verilmiş AA-015625 nömrəli diplom və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 60 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci ildə bitirmiş Mehdiyev Ağıdadaş Ağaoğlu oğluna verilmiş E-354456 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

2 nömrəli Bakı Baza Tibb Kollegi tərəfindən 2014-cü ildə Tariverdiyev Məhəmməd Ziya oğluna verilmiş AA-041274 nömrəli diplom tapıldığı üçün etibarlı sayılır.

Bakı şəhər 263 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Məmmədova (Həsənova) Kəmalə Diləvər qızına verilmiş B-130099 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2018-ci ildə Aslanova Türkən Aslan qızına verilmiş C-010608 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti tərəfindən 2003-cü ildə Rəsulov Karim Müzəffər oğluna verilmiş A-136979 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

6 nömrəli Bakı Peşə Liseyi tərəfindən 2014-cü ildə Hüseynov Namik Sərvərovıçə verilmiş A-289149 nömrəli attestat və AA-057221 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 177 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Şəfəanova Rəna Petrovna oğluna verilmiş B-364566 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Biznes və Kooperasiya Kollegi tərəfindən 2023-cü ildə Haxverdiyeva Nərimin Ziyanəddin qızına verilmiş AA-181153 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayon Xirdalan şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 1989-cu ildə bitirmiş Abşova Gülsen Əli qızına verilmiş AK-451948 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Həsənli kənd tam orta məktəbi 1986-ci ildə bitirmiş Tağıyev Mehman Ağabala oğluna verilmiş 252067 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 34 nömrəli tam orta məktəbi 1995-ci ildə bitirmiş Məmmədov Tahir Vələh oğluna verilmiş A-108332 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Culfa şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 2012-ci ildə bitirmiş İsmayılov Orxan Əyyub oğluna verilmiş A-085524 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəlilabad rayon Güməməddəli kənd tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Qasimov Elman Camal oğluna verilmiş A-223758 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 191 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2002-ci ildə Babayev Orxan Arif oğluna verilmiş C-594086 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası tərəfindən 2004-cü ildə Həsənli Güney Zöhrə qızına verilmiş B-019478 nömrəli bakalavr diplomu və 2006-ci ildə verilmiş MNB-004141 nömrəli magistr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağsu rayon Çaparlı kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1990-ci ildə bitirmiş Əhmədova Şövkət Nədir qızına verilmiş A-110748 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ukrayna Mülki Müdafiə Universiteti tərəfindən 2015-ci ildə Qasimov Turan Nəriman oğluna verilmiş B-15-179073 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 36 nömrəli tam orta məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Zalov

Bakı 1 nömrəli Tibb Məktəbi tərəfindən 1996-ci ildə Nəsirova Gülcən Şamil qızına verilmiş BB-II-014233 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Milli Konservatoriya nəzdində musiqi kollegi tərəfindən 2007-ci ildə Həsənov Tural Bilal oğluna verilmiş BB-II-053757 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yardımlı rayon Honuba kənd tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Həmidli Aysel Namiq qızına verilmiş E-032949 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göygöl rayon Topalhəsənli kənd tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Məmmədova Əfsane Faiq qızına verilmiş E-032949 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Biləsuvar şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2011-ci ildə bitirmiş Əşrefli Şəmxal Nəsimi oğluna verilmiş A-042662 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 243 nömrəli tam orta məktəbi 2001-ci ildə bitirmiş Əliyeva Həmədiyyən Gülbala qızına verilmiş A-428329 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 143 nömrəli tam orta məktəbi 2023-cü ildə bitirmiş Orucova Nigar Vüqar qızına verilmiş E-561717 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Komüpter Kollegi tərəfindən 2009-cu ildə İsmayılov Samir Söhrab oğluna verilmiş BB-II-088714 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 311 nömrəli tam orta məktəbi 2001-ci ildə bitirmiş Əliyeva Normi Ziyafəddin qızına verilmiş E-261319 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Qəmbərov Mehdi İlham oğluna verilmiş A-400481 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2006-ci ildə bitirmiş Həsənov Normi Ziyafəddin qızına verilmiş C-250280 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayon Xirdalan şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 1997-ci ildə bitirmiş Əliyeva Samira Fazıl qızına verilmiş B-095635 nömrəli ümumi orta t

Evdən məktəbə ana dili

Azərbaycan dilinin tədrisi təkmilləşdirilir. Bu, 2023/2024-cü tədris ilində ümumi təhsildə ən önməli istiqamətlərdən biridir. Azərbaycan dilinin tədrisinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə 3 istiqamətdə fəaliyyət həyata keçiriləcəyi ilə bağlı planlardan elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev jurnalistlər üçün keçirdiyi brifinqdə söz açıb. Nazir bildirib ki, ilk addımda 2023-2024-cü tədris ilində Azərbaycan dili fənni üzrə dərs saatlarının sayı artırılacaq. İkinci, tədrisi rus dilində həyata keçirilən siniflərdə bir sırə fənlər, o cümlədən Azərbaycan tarixi, Azərbaycan ədəbiyyatı, Zəfər tarixi, Azərbaycan musiqisi, hərbi hazırlıq dərsləri Azərbaycan dilində tədris olunacaq. Üçüncü istiqaməti isə nazir belə izah edib: “Yuxarı sinifdə oxuyan şagirdlərin bəzi hallarda Azərbaycan dilindən zəif olduğunu görürük. Odur ki, üçüncü istiqamət olaraq tədrisi rus dilində aparılan siniflərdə monitoringlər keçirməyi, keyfiyyətə nəzarət tədbirləri görməyi planlaşdırırıq. Bu yolla sözügedən məsələdə müəssisəsə rəhbərlərinin, aidiyəti şəxslərin məsuliyyətini artıracağımızı düşünürük. Bununla həm də problemin harada olduğunu müəyyənləşdiririk”.

Bəs, Azərbaycan dilini ümumtəhsil müəssisələrində tədris edən müəllimlər problemi harada görür, çıxış yolunu nədə tapırlar?

Bakıdakı 220 nömrəli məktəb-liseyin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi, filologiya üzrə fəlsəfe doktoru, 2003-cü il-dən IV-V siniflər üçün Azərbaycan dili dərsliklərinin, müəllimlər üçün metodik

əhəmiyyəti böyükdür: “Digər fənlər, sadəcə bilik verirse, Azərbaycan dili fənni dil biliyi ilə yanaşı, milliət, vətənə sevgi aşayıb. Mehəz bu fənn vəsaiti milli deyər aşınır. Ona görə də bu fənnin mənəvi yüksü dən qoxdur. Orta məktəblərdə Azərbaycan dilinin tədrisi şagirdin potensialı üzərində qurulur. Mən burada şagirdin di-

Xanım Qasimova

bu, yolverilməzdır. Halbuki tədrisi hansı dildə aparılmışından aslı olmayaq, Azərbaycan dili müəllimləri dilin təsəbbübünə çəkməlidirlər. Burada bir yenilik, fərqli üsullardan istifadə eləmək zamanı çatıb. Hesab edirəm ki, həmین ailələrdə yetişmiş uşaqlar böyük vəndən sonra işdə və cəmiyyətdə ciddi problemlərə qarşılaşacaq, sonradan öz ana dillərini öyrənməyə çalışacaqlar. Bu da heç də asan başa gəlməyəcək. Arzu edirəm ki, daha çox tədrisi

Vətanə Zeynalova

tərəcək, əksinə, ailəde ana dilində yox, rus və ya başqa dildə danış, başqa dili önem verilirsə, bu da şagirdin dili münasibətinə təsir göstərəcək və həmin ögey münasibət məktəbdə də bürüza verəcək və şagirdin fənnə marağının azalmasına səbəb olacaq”.

Dilin tədrisində 4 məzmun xətti

Lakin dili sevgi və hörmət yaradılmasında müəllimlərin də üzərinə çox böyük vəzifə düşdüyündən deyən Vətanə müəllim Azərbaycan dili müəllimlərinin qarışındakı vəzifələrdən danışır: “Həmین vəzifələrdən biri şagirdlərin həm yazılı, həm də şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və dil qaydaları. Bunlar bir-biri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Dilin tədrisində bu xətlərin bir-biri ilə bağlanması dilin keyfiyyətinin on plana çəkilməsi deməkdir. Tutaq ki, dinleyib anلامası, ya da oxuyub anlaması inkişaf etdirilmədən, həm şəfahi nitqinin düzgün istiqamətləndirilməsidir. Dilin tədrisində 4 məzmun xətti var: dinleyib anlama, oxuyub anlama, yazı və